THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. WINBERG, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

PUBLISHED BY

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

251-253 Queen Street West — Telephone Adelaide 3967

SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 1c.

Entered as Second Class Mai Matter at C.P.O. Toronto, Ontario
January 22nd, 1913

דיפלאמאטען קענען אויך מאכען א טעות

די פריעדענס־קלאנגען אביזאהל נאך אלעס ניט קיינע אפיציעלע, האלטען זיי די אמאליגע נח׳ס טויבען אין איין ארומשוועבען אין דער לופטען.

אביזאהל נאך אונזער מיינונג, איז נאך זייט פון צו גרייטען זיך צו דער פייערדיגן פנ׳ס פריעדען. אלענפאלס ביז וואנען עס וועלען בעקאנט ווערען די רעזולטאטען פון דער ווערדען אטאקע, אין די נייע אפענסיווע, וואס ווערט צוגעגרייט אינ׳ס לאגער פון די ״עלליים״, דאך זעהן זיך שוין די סמנים. אז ענדליך האט מען דערגרייכט צו א שטופע, ווען אין ווערדען לאנד. איז מען מעהר אדער וועניגער געגאנגען צו רעדען וועגען פריעדען. איבערהויפט אין די לענדער פנ׳ס צענטראלען בונד, וועלכע בעמיהען זיך אלס די זיעגער, אין דארום קומען טאקי, די מעהרסטע שלום־קלאנגען פון דארטען.

איינע פון די נייעסטע ידיעות, וועלכע קומט אהער פון דארטען, איז אז געגארג בראנדהרד, וועלכער פערגעהמט א וויכטיגען פלאץ אין דער דייטשער דיפלאמאטיע, האט פערעפענטליכט, אז א בזונדערער שלום מיט טערקיי איז מעגליך. אין אזעלכעם קען נאך די טעג פאסירען, אבער אזא פריעדען וועט ניט בעאיינפלוסען די צענטראלע מעכטע, אין זיי וועלען קענען מיט דעם זעלבען ערפאלג פארזעצען די מלחמה ווי געוועזען.

אויב דיעזע ידיעה זאל זיין א פערטרויענס־ווערטהע, אין אויב עס איז צו האפען אין גיכען וועגען א טערקישען בעזונדערען שלום, וועט אזא פריעדענס־אנפאנג ניט בעדייטען א פארזעצונג פון קריעג, ווי דער דייטשער דיפלאמאט וויל האבען, נאר עס וועט מיזען פארגעזעצט ווערען פון אן אלגעמיינעם פריעדען.

ווען טערקיי שליסט א שלום־אבמאך מיט די ״עלייעס״ הייסט עס, אז זי עפענט די דארדאנעלען, אין פאר רוסלאנד עפענען זיך דארום אלע טראנספארטאציאנס־וועגען אויפ׳ן שוואר־צען ים. אין ניט וועט זי דאן קענען אהרע תבואות ארויספיהרען, נאר עס וועט אויך פיעל שנעלער קענען אהין אריינגעשיקט ווערען אמוניציע, א זאך וועמענס מאנגעל, האט פיעל געפיהרט צו דיר רוסישע מפלות.

א בעזונדערער פריעדען מיט דער טערקיי, וועט מיינען, אז די רוסישע ארמייען אויף קאווקאז און פערסיען, און די ענגלישע ארמייען אין עגיפטען ווערען בעפרייט, און דאס וואלט פיעל פערשטארקט די לינען פון די עלייעס אין אייראפא. א זאך וואס וואלט דעם שלום פערשנעלערט.

א טערקישער בעזונדערער פריעדען, וועט דארום מיינען אן אלגעמיינער פריעדען, אין פיעלייכט איז דיעזע האפענונג ניט ווייט פון פערווירקליכט צו ווערען.

„פריפערעדנעס"

״פריפערעדנעס״, איז אפילו ניט קיין אידיש וואָרט. דאך לאזט עס זיך לייכט איבערזעצען. אויף דער אידישער שפראך, וועט עס הייסען ״זיין גרייט״, זיין פערטיג פאר די אויפגאבען פנ׳ס מאמענט.

״פריפערעדנעס״, איז יעצט אויפ׳ן טאגעס־אָרדנונג פון פיעלע לענדער. און פערנעהמט דעם ערשטען פלאץ אויף זייער טאגעס־אָרדנונג, איבערהויפט ביי אונזערע אמעריקאנישע שכנים.

אין פיעלע זאכען טהוען מיר זיי נאך, וואָרום זאלען מיר אויך בענגע דיעזען פונקט זיך ניט פון זיי לערנען און אויסקשטעלען די פראגע וועגען ״פריפערעדנעס״ אויף אונזער טאגעס־אָרדנונג.

ביי זיי בעדייטט עס, בייזען ריעזיגע קריעגע־שיפען, און פייער־שפייענדע קאנאנען, אום מיט דער הילף פון מארס׳ן צו דערגרייכען די פריעדענס־מלוכה.

ביי אונז דארף עס הייסען, זיין גרייט צום מאמענט, אז דאס אידיש לעבען זאל האבען אלעס, אין וועלכען עס איז פערהאן א גרייסע נויטווענדיגקייט, אין ניט אבווארטען אויפ׳ן לעצטען מאמענט, וועלן אלעס וואס מען פהיים, ווערט געטהון אין איילעניש, און אפטמאהל ווערט דאס דורך געטהאן, ניט דאס, וואס איז באמת נויטיג, אין ניט דאס, וואס דארף עגטשפרעכען צו נייטשטע צוועקען.

לעצטענס זענען די צייטען ניט קיין שלעכטע אויף דער היגער אידישער שער נאס. און עס הערשט וועניגער קבצנות און ארמקייט, א דאנק די פיעלע מיליטערישע קאנטראקטען ביי וועלכע, אידישע ארבייטער זענען בעשעפטיגט.

די צייט איז דארום דיעזען ווינטער ניט געווען קיין גרייסע, און וועניג מחעטיגקייט האט זיך דארום געפארדערט אויפ׳ן צדקה־פעלד אזוי איז די פאלקס־קיך הייי־יאהר געשלאסען געווען, און פיעלע אנדערע קערפערשאפטען האבען פערקלענערט זייער מהעטיגקייט.

ווייסען אבער דען ניט דיעזע אלע קערפערשאפטען, אז דיעזע גוטע צוטען זענען ניט אויף לאנג, אז ניט אייביג וועלען זיין די מיליטערישע קאנטראקטען, אין אז ניט אייביג וועט זיך ציהען דער קריעג, אין מיט דער ענדע פון דער מלחמה וועלען די פערשידענע קערפערשאפטען מיזען בעגיזען זייער מהעטיגקייט. אנשטאט צו גרייטען זיך בעצייטענס, ווערט אבער גאר ניט געטהאן, אין ווען דער גוטיגער מאמענט וועט קומען, וועט ערשט דאן ווערען א ״ייצעקו!״

אין שטאדט עקזיסטירט א צדקה כללית. דאך הערט מען ניט פון איהר קיינע סמנים פון לעבען, ביז וואנען זי שטעהט אין געפאהר פער־קיפען צו ווערען פונ׳ם שעריפ׳ס האמער.

עס איז פערהאן א קינדער־היים וואו פערציג אודישע קינדער געפי־נען א פלאץ. ווען מען דארף היינט אריינגעבען אהין א קינד וואס איז פעריתומס פון די עלטערען, איז שוין קיין פלאץ ניטא, און דאך ווערט גאר ניט געטהון אין דער הינזיכט פון פערגרעסערען דיעזען גוטיגען אנ־שטאלט, וועלכעס וועט סוף כל סוף מזיען געטהאן ווערען.

אנשטאט אבער צו נעהמען זיך גרייטען ביי צייטענס צו דעם, צו שאפען א פאנד, פאר צוקויען נאך צו־מערען, ווערט דערווייל גאר ניט געדענקט, נאר ווען דער געשריי, אז אידישע קינדער ווערען פערפאלען אין קריסטליך־רעליגיעזע היימען וועט ווערען גאר גרויס, ערשט דאן, וועט מען אנהייבען רופען פערזאמלונגען, און טראכטען פלענער וואס צו טהון.

דיעזע צייטונג האט שוין פיעלע מאהל אפעלירט פאר דער גרינדונג פון א ״הברו אומגראנט אייד סאסייעטי״, א געזעלשאפט וועלכע וועט זיין פערזארגען מיט ארבייט. אזוי שנעל ווי די מלחמה וועט זיך ענדיגען, אבער איך מיט דיעזער ארבייט ווערט אבגעזארגט, און דערווייל איז נאך גאר ניט גיט געטהון געווארען.

צו דער פסיכאלאגיע פון אנטיסעמיטיזם

פון דר׳ יוסף קרוק.

2.

די שוואכע.

ווען אין דער פסיכאלאגיע פון די שטארקע פון די הערשענדע פעלקער, (למשל פון די דייטשען אדער רוסען) גע־פינען זיך אזוי פיעל אנטיסעמיטישע עלע־מענטען קען מען דאס נאך פערשטעהען, דען דאס געפינט זיך אין הסכם מיט דער גאנצער פסיכיק פון דעם שטארקען. ער גלויבט, אז זיין נאטור איז א ״העכערע״ און אז רעכט האט דער, ווער עסהאט כח.

א פסיכאלאגישע רעטעניש שטעלט מיט זיך אבער פאר דער אנטיסעמיטיזם פון די שוואכע, פערפאלגטע און אונ־טערדריקטע פעלקער, למשל פון די פאליא־קען.

מיט וואס ערקלערהרט זיך דער אנטי־סעמיטיזם פון די שוואכע פעלקער, וועל־כע זענען אליין אונטערדריקט? זיי גע־נען דאך ניט גלויבען, אז כח — איז אויך רעכט! זיי ווייסען דאך אליין — נאך צו גוט! — וואס הייסט אונגערעכטע אונטערדריקונג און אונישלדיגעס ליידען. ביי זיי איז דאך דער העכסטער אידעאל פרייע נאציאנאלע עכטערוויקלונג; און דאס וועלבסט־בעשטימונגס רעכט פון יעדען פאלק, וועלכעס זאל זיך אליין שמיעדען זיין גורל; און מיט בלוטיגע קרבנות איז דאך אנגעצייכענט דער וועג פון זייער עמאנציפאציע.

זיי טרייסען דאך אליין, אז עס זאל רעספעקטירט ווערען די מינדערהייט, ווען זי בעשטעהט אפילו פון א פרעמדער נא־ציאן. ביי זיי קענען דאך ניט געפינען קיין סימפאטישען אבקלאנג די פערציואלי־טיגנגס־טהעאריע, אז כח איז אויך רעכט, און ניט די אסימילאציאנס־אָפּאָליטיק. פערקעהרט, ניט רעדענדיג וועגען דער פאליטישער לאגיק, איז א פסיכאלאגישע גוויטהוועדיגקייט, און אז אונטערדריקטעס פאלק זאל סיכפאטיזי־רען מיט אנדערע פרעמדע אויף אונטער־דריקטע נאציאנען.

פארוואס־זשע געפינען מיר פארט אין זייער פסיכאלאגיע אזוי פיעל יודענ־פיינדליכע גיפטען?

אט דאס איז מאקי א פסיכאלאגישע רעטעניש.

דען די אלע טהעאריען, פארוואס זיי מיזען זיין גענען אונז, בערעכטיגען בשום אופן אופן ניט זייערע גרויזאמע טהאטען, און אפט זענען די דאזיגע טהעאָריען ספע־ציעל אויסגעטראכטעט מאטיווען, וועלכע ארפען אביסעל צוזעקען פאר דער אויס־ערליכער וועלט זייער מיאוסע נאקעטקייט.

מילא, די פאליאקען קענען נאך פרע־טענדירען אויף א שיין פון אמת. אין פיר־לען זיינען דא צופיעל אידען און צו וויי־ניג פלאץ פאר אלע. די פאליאקען וויללען און מיזען אליין ווערען אויף העכדלער און אינדוסטריעלער. אנדערש וועלען זיי מיר־זען אויסוואנדערען, ווי דאס טהון איצט הונדערט טייזענד פאליאקען. דערפאר מיזען מיר ארויסשטופען די אידען — אזוי טענה׳ן די פאליאקען.

זייערע, איינערע ברידער״, די לוט־ווינער קענען אבער אפילו דאס אויף ניט בעהויפטען, דען ניט ביי ליטווישע פויע־רים, ניט ביי דעם ליטווישען מיטעל־שטאנד בעמערקען מיר אזא שטארקע אב־יעקטיווע בעדערפניס איבערגעהען אז האנ־דעל און אינדוסטריע, ווי ביי די פאליא־קען. און דאך האבען אין דער ליטא פוי־לע ״פאטריאטישע אפאָסטאליען״ געפרע־דיגט דעם ״הייליגען״ באיקאט געגען די אידען — און האבען בעמיהט זיך איבער־צייגען דעם ליטווישען פויער, אז דער איד איז זיין שונא.

און אט ווען מיר לעזען איצט זייער ארגאן: ״ברא ליטאניא״, וועלכער וויל בעקומען די איינאפעאישע סימפאטיע פאר דעם ליטווישען פאלק אין זיין קאמפף ניט נאר געגען די רוסען, נאר אויך גע־גען די פאליאקען, וועלכע ווילען פער־שלינגען אויף די ליטווישער, — שטעלען מיר די פראגע: און דאך האבען זיי זיך געלעהרענט ביי די דייטשע פאליאקען די באיקאט־לאזונגען. ווי אזוי האט דאס געקענט אריינדרינגען אין זייער פסיכאלאָ־גיע?

פיעל ערגער בעציהען זיך צו אונז די לעטען (לאטישען), זיי קענען שוין בשום אופן ניט בעהויפטען, אז זייערע סאציאָ־אלע, פאליטישע אדער קולטורעלע אינ־טערעסען שטעהען אין א דירעקטען ווי־דערשפרוך צו די אידישע אינטערעסען. און דאך געהערען די לעטען, וועלכע מיר זען אליין אויסשטעהען אונטערדריקונגען אי פון די רוסען, אי פון די דייטש קורלענדישע בארענען, — צו די ערביטערס־סטע און ווילדעסטע אידען שונאים, און אין די אנאלען פון דער אידישער געשיכ־טע איז שוין פערשריבען דער פאקט, אז בשעת דעם ״נירוש קורלאנד״ האבען די אידען אליין צושטערט זייערע זאכען, כדי זיי זאלען שפעטער ניט אריינפאלען אין די הענד פון די לעטען, וועלכע האבען געטאנצט פון שמחה, זעהענדיג ווי מען טרייבט ארויס די אידען. מיט וואס ער־קלערהרט זיך די דאזיגע ריין טהירישע אכזריות?

און נאך ווענינער קען מען ערקלעה־רען מיט א דירעקטען אינטערעסען־פאָ־ליטיק דעם פינלענדישען אנטיסעמיטיזם. מיר האבען ניט לאנג געציינט, אז אין פינלאנד עקזיסטירען נאך פיעל ערגערע אידען־פיינדליכע געזעצע, ווי אין רוס־לאנד אפילו, און אז די פינלענדער פער־פאלגען די אידען אויך אויף דעם אדמינים־טראטיווען אופ׳ן אונגעהער גרויזאם, און פינלאנד לעבען דאך ניט 2 מיליאן אידען, ווי אין פוילען, נאר סך הכל 250 אידישע פאמיליעס צווישען 3 מיליאן פינלענדער און שווערען.

מען וועט אפשר זאגען, אז דאס טהוען אליין די קלעריקאלע און רעאקציי־אנערע עלעמענטען. דאס איז ליידער אבער נאר א האלבער אמת. געוויס, אז אזעלכע קלעריקאלע בלעטער ווי ״דער פא־ליאק־קאטאליק״ און ״דזיא גראַזעטע״ אין פוילען, אדער ״ווילט׳ס״ ״אויסט־רא״ און ״סאלטיס״ אין דער ליטא שטעהען אין דער שפיצע פון דער ״אמת־בארמהערציגער קריסטליכער״ קאמפאניע געגען אונז.

טראגיש איז אבער דאס, אז אן אנ־טיסעמיטישע פאליטיק איהרער געגען אונז אפט אויף דיר ליבעראלע און פראגרעסיוו־פארטייען פון די אונטערדרדיקטע פעל־קער, למשל, די פוילישע פרעזידיגע, אדער די פינלענדישע ליבעראלען זענען ניט וועניגער געגען אונז, ווי זייערע פאָ־ליטישע געגנער. דער פינלענדישע ״סיים״, וועלכער איז א געזעצליכע פער־טרעטונג פון דעם גאנצען פינלענדישען פראגרעסיווען פאלק — האט דאך געשאַ־פען פאר אונז די אלע ווילדע בענרעצונ־גען.

און דאס טרויעריגסטע איז, אז די דאזיגע אלע אטאקעס און געמיינהייטען זענען דו אידען וועדען איצט אין דער מלחמה־צייט, אנגעפיהרט נאך שטאר־קער, ווי אין שלום־צייט. עס דאכט זיך אז דו דוקא איצט, ווען עסהאבען אויפגע־לעבט גרויסע האפענונגען ביי אלע אויי־בען־אונטערדרדיקטע פעלקער, ווען זיי ווילען, אז די גאנצע קולטורעלע וועלט זאל דערהערען זייער קול וועגען יושר און בערעכטיגקייט און שטעלען זיך אויף זייער צד, און אזא היסטאָרישע מאָ־מענט, וואלטען זיי אין זייער איינענעם אינטערעס בעדארפט דערשטיקען אין זיך די אנטיסעמיטישע גיפטען. דאס וואלט געווען פאָליטיש־קלוג אין פסיכאלאגיש שענן.

איז אבער — ניין! די איצטיגע צייט האט זיי געמאכט נאך אטאוויסטישער, זייער אנטיסעמיטיזם איז געווארען נאך ווילדער אין ליידענשאפטליכער.

מיט וואס ערקלעהרט זיך דאס? מיר מיינען, אז גראדע אזוי ווי די הערשענ־דע פעלקער זענען נאך ניט דערוואכסען צו פערשטעהען אונזער־טייזענד־יעהר־ריגע אלטעס ״לא תרצח״, גראדע אזוי האבען די אונטערדריקטע פעלקער זיך נאך ניט דערהויבען צו דעם בעגריף פון אן אמת׳ער נאציאנאלער פרייהייט.

די שקלאפערישע לאגע, אין וועל־כער זיי האבען געלעבט, האט אבגע־שוואכט ניט נאר זייערע פיזישען אראנ־ניזם, נאר אויך — זייערע מאָראלישע און קולטורעלע בעגריפען. געוויס אז ביי די אלע אונטערדרדיקטע פעלקער לעבט אלס גרעסטער אידעאל: די נאציאנאלע בעפרייאונג. אבער יעדעס פון די דאזיגע פעלקער מיינט אין שטרעבט נאר צו זיין בעפרייאונג. זיי האבען זיך אבער ניט דערהויבען צו דער אמת׳ער נאציאנאלער פרייהייטליכער הויכקייט. די פאליאקען ווילען בעפרייען דאס פוילישע פאלק, די פינלענדער — דאס פינלענדישע. — קיי־נער פון זיי קעמפפט אבער ניט פאר די ריינע נאציאנאלע־פרייהייטליכע אידע־אלען.

ניט נאר זענען די פעלקער געווארען שרעקליכע ענאיסטען, און יעדער פון זיי בעהויפטעט: מיא האטא סקראיי״ (דארטען ברענט — אבער מיין הויז! אין אויסער געפאהר), נאר זיי האבען נאך באראבאיש בעגריפען וועגען דער נאצי־אָלער פרייהייט, א ווילדען האָעטאָט האט מען אנאהל געפרעגט, צי ער פער־שטעהט דעם אונטערשיד צווישען גוט און שלעכט. האט ער געענטפערט אזוי: שלעכט איז — ווען א צווייטער גנב׳ט אוועק מיין פרוי; — און גוט איז, ווען איך גנב׳ע אויעג ביי א צווייטען זיין פרוי״.

דו יעצטיגע מלחמה, פון וועלכע די פעלקער האבען אזוי פיעל לעק־ציעס געלערנט, האט אויך אונז וועניגסטענס דאס געדארפט איבערצייגען, אז מען דארף ניט אבווארטען מיט אלעס אויף דאן, ווען דער חלק ליעגט שוין איבער׳ן האלז, נאר אז דער זיעג איז א געזיכערטער, ווען מען איז גוט פארבריידט.

זאלען מיר נאך ווענינסטענס יעצט, איידער עס איז נאך צו שפעט, אוועקשטעלען דעם פונקט פון ״פריפערעדנעס״ אויפ׳ן טאגעס־אָרדנונג פון אונזער היגען, שטאדטישען־אידישען לעבען.

געארג בראנדעס וועגען רוסלאנד און איהרע חברים

מיט א צייט צוריק האט דער אידישער און וועלט בערוהמטער געלעהרטער גע־ארג בראנדעס אנגעפיהרט א דעבאטע מיט דעם פראנצויזישען דיפלאמאט און געוועזענעם מיניסטער קלעמסאו איבער דער פראגע פון ענגלאנד און פראנקרייך׳ס ראלע אין דער יעצטיגער מלחמה. די דע באטען האט געצייגען גרויס אויפמערק־זאמקייט אין גאנץ אייראפא, און אין פראנקרייך האט מען זאגאר בעשולדיגט בראנדעס׳ן אין פארטייליכקייט.

די זונטאגדיגע נויאהרק ״טיימס״ האט א מערקווירדיגען און העכסט אינטערעסאנ־טען ארטיקעל געשריעבען פון געארג בראנדעס׳ן אליין, וואו ער ערקלעהרט אפען אז ער איז אבסאלוט נייטראל און אונפארטייאיש צו דייטשלאנד אזוי גוט ווי צו ענגלאנד און פראנקרייך, ער איז אבער זאגט ער, אויסדריקליך געגען רוס־לאנד און ער גיט אן זיינע גלענצענדע מאטיווען ווארום.

״יעדע איינע פון די קריעג פיהרענדע לענדער איז איבערצייגט, אז זי קעמפפט פיר ״גערעכטיגקייט״, און ווען עס קומט אויף אונפארטייאישע מענש און וויל אויף שפרעכען זיינע מיינונגען, ניט דערמאה נעריג דאס וואהרט, ״גערעכטיגקייט״, וועלכער פאסט זיך צו דערמאהנען ביכער ווען מען שרייבט וועגען מאראלישע אדער בעזעצליכע עניינס, אבער ניט וועגען מלחמה, — געפינען זיך שוין באלד אזעל כע מענשען, וואס קומען אין שרייען אויס: ״אבער זאג פארט מיט וועמען איז די גערעכטיגקייט?״

״גערעכטיגקייט! פונקט ווי דיעזער וואהרט קען ווירקליך געפינען א פלאץ אין אזא צייט ווען א גאנצע וועלט איז ארומ־גערינגעלט מיט אונגלייך און פיין, צוליעב די שטרעבונגען נאך אויבערהערשאפט פון אין אנדערע נאציאנען, מיט דער חילף פון זייערע ״אכאטשור״ פאליטישענס און דער קורצזיכטיגקייט פון זייער צופלאכ־טער און צווישענטער פרעסע.

ענגלאנד און פראנקרייך וויל־לען גערעכט פערטיגען זייער האנדלונג דאמיט וואס אונטערדרדיקטע אין פיר די צוויי קליינע בעלגיען, די ערשטע וועלכע איז בעפאלען געווארען פון עסטרייך, און די צווייטע פון דייטשלאנד.

אבער איז דאס ווירקליך געווען דער פאל? נעהמען זיך אן פיר די צוויי גרוי־סע נאציאנען. אן פאר ניט אפהיטען די טריטים מיט אנדערע קלענערע פעלקער? און ווילען זיי ארבייט, הייסט דאס אפ לייקענען אז דיעזער קריעג איז ניט מעהר ווי א רעוולטאט פון אן ענטוויקלונגס פראצעס פון דער פאליטישער געשיכטע פון אייראפא? אויב אזוי מיז דער יעני־גער, וואס איז נור עטוואס בעקאט מיט אייראפאפס געשיכטע שמייכלען צו זיך אליין, סיידער דער מלחמה גייסט האט פון איהם זיין שכל און זכרון אוועקגערויבט.

און דייטשלאנד אויף. בערגעסענדיג זיך כלומרשט ווי זי אליין האט בעהאנ־דעלט די דענישע, פוילישע און פראנצוי־ישע עלעמענטען, וועלכע האבען גע־וואהנט ארום איהרע גרענעצען, טרעט יעצט ארוים אזוי שטאלץ און בעהויפ־טעט, אז זי פיהרט קריעג בלויז צוליעב דעם וויל זי וויל זיך אנגעהמען די קריוו פון די קלענערע נאציאנען, וועלכע ווערען בערויבט פון זייערע רעכטע און פרייהייט. זי פיהרט דאס יעצט אן דעם שטענדיגע געפאהר פון רעוואָלוציאָן, אזוי לאנג האבען זיי זיך געבילדט אין בערוהמטער צוריקהאל־טען פון צו לייהען געלד דער רוסישער רעגיערונג. מען האט, אלזאָ בעדארפט אויסטהאָן צוויי זאכען: ערשטענס שלי־סען פרוינדשאפט אייגער מיט׳ן צוויטען, און דאן מאכען כלומרשט רוסלאנד אויס־קוקען מעהר מענשליך און ציוויליזירט. דאס ערשטע איז אָפּגעטהאָן געווארען נאנץ גלאטיג, און ווי גוט קענען עדוואר־דס צאר ניקאָלאי האבען אָפּגענעבען אייגער דעם צווייטען, אין אפיציעלע ווי־זיטען, אזוי שבעל האט די ענגלישע פרע־סע גענומען רעדען מיט אן אנדער טאָן וועגען רוסלאנד. דעם רוסישען צאר האט מען גענומען לויבען ביז׳ן הימעל, און מען האט אויך גענומען קלאגען אויף אלע קלעקער, אז רוסלאנד געהט ווערען א פרייע לאנד מיט אלע צווילזיירטע לענ־דער צוגלייך.

אין ווי מיר ווייסען האט מען טאקע דאן אין 1905 ארויסגעריסען פון דער רו־סישער רעגיערונג א קאָנסטיטוציע. עס איז דאן פערריזען געווארען די ערשטע דומא. און וואלטען ענגלאנד און פראנק־רייך ווירקליך אויסען געווען צו זעהען א פרייע רוסלאנד, וואלטען די ליבעראלע קרעפטען פון יענעם לאנד שטענדיג גע־קענט האלטען דיעזע צוויי אייראפעאישע מעכטע אלס א בייטש נעגען זייער רעגיע־רונג מיט אירהרע פינסטערע קרעפטען. דאס הייסט, אז זיי וואלטען פשוט גע־קענט זאגען צו דער רעגיערונג: ״ניסט־אונז קאָנסטיטוציאָנעלע רעכטע, דאן וועט־לען מיר ניט הייסען דו טעקסעס און חלואות, אויב ניט, דאן קריגסטו אין לאנ־דאן און אין פאריז אפילו א פענ׳ניט!״ זיי האבען אבער אזוי ניט געקענט רעדען. און דער סוף איז געווען אז אין מארטש 1906 האט טאקע רוסלאנד בעקראגען די גרייסע הלואה, אין מאנאט מאי פון זעל־בען יאהר האט זיך געעפענט די דומא, און אין פערלויף פון וועניגער ווי 3 מא נאטען איז די דומא צוטריבען געווארען, און עס האט מיט פינסטערער מאכט אנ־געהויבען צו הערשען דער הענגער סטאָלי־פין, וועלכער האט די בעסטע קינדער פון רוסלאנד אויף דער תלייה אויסגעגעשיקט.

אין דעם יאהר 1909 האבען זיך אין די רוסישע פריזאנס געפונען איבער 181 טויזענד פאָליטישע פערבריכער; אין דעם זעלבען יאהר האבען די מיליטערי־שע געריכטען פעראורטהיילט, אין דורכ־שנים, יעדען טאג 3 מענשען צום טויט.

און דאס אלעס, דארף מען וויסען, וואָלט געווען אונמעגליך ווען ניט די הער־סע פריינדשאפט פון ענגלאנד און פראנק־רייך צייגענער צייט. און ווען מיר הערען דארום, דאס איינגעגע קומען און זאגען אונז, דאס דיעזער בונד וועט האבען א גו־טע ווירקונג אויף דעם אלערליעבען לעבען פון רוסלאנד, נאך דער מלחמה, און אז חבר׳ענדיג זיך מיט אזעלכע צוויי פרייע לענדער, וועט רוסלאנד שוין מוזען ווערען בסמיכא אליין אויף פרייער — אט דיעזע בעהויפטונג, זאג איך, קען האבען ניט קיין אנדער צוועק, ווי, בלויז צו פער־פיהרען די עפענטליכע מיינונג פון דער גזעלשאפט.

די מאדערנע פעלקער האבען זיכער זעהר פיעל מיט וואס זיי קענען שטאלצי־רען, זיי דארפען זיך אבער אפהאלטען פון צו קריטיקירען איינער דעם צווייטען, ווייל דערצו איז נאך קיינע פון זיי ניט גע־ווארען.

דער בעסטער ארמיקעל
ווערט פערקויפט איבעראל
מיט עגמזאנס נאכגעמאכטע

אונזערע צופריעדענע קאסטימערס
זיינען אונצעהלבאר—

זייט איהר שוין איינער פון
די סיטי דיירי קאסטימער?

אויב ניט, טעלעפא נירט קאלעדזש 2040 און אונזער דרייווער
וועט אייך יעדען מארגען דעליווערען מילך און קרים.

21 פיינט טיקעטס פיר $1.00

City Dairy

מיר פארקויפען גארענטירטע

מענער
העטס
$1.75
לעצטע
סטיילס
ווערען פארקויפט אנדערשוואו ביז $2.50

באקהאם לימיטעד
264 יאנג סט.
BUCKHAM LIMITED
264 Yonge St.